

PUBLIC ACCESS 2006 : 18

Nyhetsbrev om radio, TV, Internet och andra medier
- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet -

15 november 2006
www.publicaccess.se

Innehåll

- *Ledare:*
Radio är inte tv

radio och television

- **Kulturministern:**
Ingen hemlig agenda för public service
- Ägarfrågan i media gav rekordomgång remissvar
- Fortsatt mediekoncentration kan stoppas av ny kongress
- Unik radio- och tv-satsning i Norge
- Riksdagsmotion:
Granskningsnämnden bör utredas
- Public service bör stödja iranska oppositionens media
- Inför flytten till TV-Byen:
Public service organiseras om
Radio och tv sammanförs ytterligare

television

- Riksdagsförslag om regionalisering av SVT
- EU tvingar Sverige tillåta tv-reklam riktad till barn
- SVT får rätt att ta betalt för offentlig visning
- Kulturministern inte stressad av public service-frågan men ifrågasätter kostnaderna för tv-sport
- 4.700 tv-kanaler i boxen - Com hem utmanas
- Boxer nu en guldkalv, men...
- Södra Sverige har gått över till digital-tv
- Gannländernas public service-tv bör kunna ses
- Norrmän ser mindre på tv
- Nätreklam växer explosionsartat

- Brittisk barn-tv i kris
- Demokratin snedvrids när tv-chefer är vita medelålders män
- Ny tv-kanal från Qatar skall missionera för Islam
- Mobil-tv via satellit
- Digitalisering tynger lokal-tv i Finland
-

radio

- Mindre regler och starkare effekt
- Förändringar av kommersiella radion föreslås
- Digitalradion får effektivare ljudkodning
- Från DAB till DMB
- Godcast - Predikan per podradio
- Närradio i Köpenhamn vägrar stänga
- Närradiokonflikt i Göteborg

annat

- Nytt finansieringsmodell för svensk film behövs, Stöd till Regionala resurscentra och digitala biografer krävs
- Svenska föräldrar har koll på barnens mediekonsumtion
- Greklands kulturnät läggs ned utan förklaring
- Immigrantinstitut i tvist om mediekatalog
- Lästips: Bokserien Nordic Media Trend
- Evenemang:
Mediekritisk debatt i Göteborg
- Citatet

Redaktör & Ansvarig utgivare: **Christer Hederström**
Redaktionsråd: **Gunnar Bergvall** och **Ola Stockfelt**
Teknik & Distribution: **Ideosphere**
Redaktionen: news@publicaccess.se - 0733-249750
Om abonnemang och annat läs mer på www.publicaccess.se

Ledare

Radio är inte tv

Radion är fortfarande ett medium som är det mest överlägsna när det gäller flexibilitet och närbarhet i alla led såväl för produktion, distribution och mottagning. Det gäller inte endast nationella sändningar, utan räckvidden för trådlösa sändningar är oöverträffbar såväl lokalt som globalt. Snabbheten, ekonomin och enkelheten är styrkan gentemot bl.a. papperstidningen och televisionen. Det är en missuppfattning att traditionell radio nu kan ersättas av Internet och Podradio. Däremot är dessa kanaler kraftfulla kompletteringar till en radio, som till största delen fortfarande sänds analogt runt om i världen på kortväg, mellanväg och faktiskt långväg samt förstas FM. Trådlösheten behövs länge till.

Tyvär drabbas nu radion av det teknikhybris som digitaliseringen innebär för medierna. Nu kan vi på det analoga frekvensutrymmet få plats med många fler kanaler digitalt. Glädjen är stor eftersom man lever kvar i tron att problemet för radion är brist på frekvensutrymme och att man därför inte kan utveckla en radioindustri d.v.s. kommersiell radio. Dessutom kan radion alltmer komma att inordnas i tv-mediet – en konvergens. Detta måste man särskilt uppmärksamma om de tre public serviceföretagen slås ihop till ett liksom när lokala satsningar som i Drammen nu görs (se notis). Att DAB nu blir DMB är logiskt eftersom man redan när DAB introducerades första gången på 90-talet i lyriska ordalag förklarade att nu kunde man sända radio med text och bild t.o.m. rörliga bilder (!).

Reklamradions största problem är den även i ett långsiktigt perspektiv minskande lönsamheten; inte bara i Sverige utan i stora delar av världen. Orsaken kan paradoxalt vara att liksom inom tv-området blir det *för många* kanaler, som var och en får ett för litet publikunderlag för ge lönsamt annonsunderlag. En viktig signal är nu att ett av världens största radioföretag Clear Channel vill sälja alla sina 1.200 radiostationer i USA. Ett stort hot mot kommersiell radio är stordriften som kan innebära att "lokal radio" sänds över hela landet från en studio i Stockholm eller New York. Lyssnarna saknar alltmer den lokala förankringen och inte minst den totala avsaknaden av publicistisk verksamhet vare sig det rör sådant som lokal politik, kultur eller sport.

Riksdagen har de senaste åren varit helt passiv ifråga om radiofrågorna. Detta gäller i synnerhet all radioverksamhet utanför public service d.v.s. reklamradion och närradion. Det är lovvärt att det nu finns motioner om reklamradion (se notis i detta nyhetsbrev). Tyvärr kan man konstatera att motionären till stor del lever kvar i 80-talets drömmar och verklighet om en kommersiell radio. Lyssnare behöver inte längre radiostationer, som mal ut ett begränsat urval list- och nostalgimusik. Numera är en mp3-spelare överlägsen.

Vad som behövs är lokala radiostationer som fungerar lokalt som Sveriges Radio gör nationellt. Inte SR:s nuvarande länsradio utan radiostationer verksamhetsmässigt förankrade i de städer de sänder; i Gävle, Örkelljunga, Nynäshamn, Kalmar, Klippan, Göteborg, Luleå och några hundra kommuner till. Detta bör bli den nya moderna lokalradio som ersätter "privata lokalradion" och närradion. Det går inte längre att fortsätta att lappa och laga dessa helt havererade radioformer i Sverige. En digitalisering får dessutom inte bidra till att cementera dessa misslyckade strukturer utan måste ses som en möjlighet att bygga upp något nytt. Huruvida dessa lokala radiostationer skall drivas i public serviceform, i föreningsform och/eller kommersiellt är en fråga som en parlamentarisk utredning bör ta sig an. Gärna digitalradio, men då en radio förankrad i verkligheten.

---

radio och television

Kulturministern: Ingen hemlig agenda för public service

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth har fört en interpellationsdebatt i Riksdagen med Rossana Dinamarca (v) om beslutet att halvera tillståndperioden för public serviceföretagen. Kulturministern underströk att hon efter det att hon tillträtt som kulturminister väldigt tydligt försvarat public service, och det kommer hon också att fortsätta att göra. *Över hela världen, kan man väl ändå säga, pågår en tämligen intensiv debatt om vad public service är och om vad public service är i för-*

hållande till andra kanaler. Det är många, inte bara politiker utan även andra, som med oro ser – kan man väl säga – att public service blir alltmer kommersialiserat och därmed förlorar sin alldeles specifika roll. Hon fortsatte: Den debatt som kom i gång i somras efter det att riksdagen fattat beslut om det nya sändningstillståndet som träder i kraft vid årsskiftet har på det sättet varit väldigt intressant. Det har inte varit en debatt som initierats av politiker utan av publicister och medarbetare inom Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion. De 17 000 namnunderskrifter som samlats in till stöd för delar av public service – jag ska inte gå in på vad man ska sända och inte sända – är också intressant. Det finns ett starkt

stöd för public service, konstaterade ministern som sade att inga förändringar av public service program-uppdrag kommer att ske. *Men i takt med den snabba utveckling som sker inom radio och tv – medierna går mer och mer in i varandra; - - - vi vet ju alla att vi kan se på tv i mobiltelefonen och lyssna på radiosändningar på webben – finns det skäl att se över verksamheten. Det är det som regeringen vill göra efter de här tre åren.* Ministern ser inget dramatiskt i det förkortade sändningstillståndet. *Det finns ingen, och där måste Rossana Dinamarca tro mig, hemlig agenda att strypa public service, absolut inte.* Det här är en möjlighet att kanske förbättra villkoren, avslutade Lena Adelsohn Liljeroth.

Ägarfrågan i media gett rekordomgång remissvar

Mediemyndigheten FCC har fått in 125.000 remissvar på frågan om medieägandet i USA. Organisationer och företrädare för konsumenter och allmänheten har förenat sig för att sätta press på de republikaner som har majoritet i kommissionen. Man pekar på att de flesta amerikaner fortfarande har de lokalt ägda tv-stationerna och tidningarna som sina viktigaste källor för lokala nyheter och information. Kabel och Internet är ingen ersättning härvidlag. Man vill därför att nuvarande ägarbegränsningar av radio och tv bibehålls. En ökad ägarkoncentration kommer sannolikt att leda till färre minoritetsägda stationer och minskad lokal nyhetsbevakning säger Ben Scott, policy director hos Free Press. (Broadcastengineering.com)

Fortsatt mediekoncentration kan stoppas av nya kongressen

Den demokratiska valsegern i USA förra veckan kommer att få konsekvenser för radio- och tv-företagen liksom kabelbolagen. Den politiska debatten om sex och våld i tv återupplivas liksom att motståndarna till avreglering av medieägandet får ny ammunition. En erfaren lobbyist förutser en tuff tid för FCC:s ordförande Kevin Martin (rep.) ifråga om medieägandet. Man tror inte att den nu sittande (gamla) kongressen som denna vecka återupptar arbetet kommer att fokusera på annat än budgeten. Men inom kort kan dock de bli aktuellt med en hearing och röstning om Martins återval som chef för mediemyndigheten. (Broadcasting&Cable)

Unik radio- och tv-satsning i Norge

Lokalfunkstationen Kanal 1 får nytt ansikte nästa år. Då blir den en del av *Drammens Tidende Nye Medier* (DTNM), som kommer att bestå av radio, tv och Internet. Mediehus

är inget nytt i Norge, men Drammens Tidende, som äger Kanal 1 vill gå längre än de flesta. Det blir samma programledare i både radio och tv (inklusive Internet). När presenteren inte jobbar i radiostudion jobbar hon antingen på nätdesken med att redigering av dt.no eller i tv-studion berättar utvecklingsdirektör Rino Andersen på Drammens Tidende. Alla som idag arbetar på Kanal 1 får fortsatt anställning i DTNM och dess tre huvudkanaler, men ingen knyts enbart till en av kanalerna. Däremot skall resp. kanals egenart utvecklas i sin egen form. *Radio er fortsatt radio* säger Andersen. Programprofilen för radion inriktas nu på "unga vuxna" 22-36 år. *Etter nyttår har vi fornyet musikken vår. Samtidig skal vi ikke bli fjortisradio. Vi skal tettere på, vi skal ha flere intervjuer, kortere intervjuer, være mer på hugget på dagsaktuelle saker, skal ha større interaktivitet og jobbe nært sammen med tv og nett for å videreutvikle og drive sakene fremover,* säger Andersen. (Radionytt)

Granskningsnämnden bör utredas

Det har ibland riktats befogad kritik mot Granskningsnämnden med hänvisning till att nämnden tycks rutinmässigt och utan närmare analys avfärda en del anmälningar och kränkningar. Det är allvarligt om lag och avtal uppställer krav på opartiskhet, saklighet, allsidighet, granskning och relevans och sedan Granskningsnämnden underlåter att ta hänsyn till sådana kriterier i sina bedömningar av anmälda program. Det är nämligen nämndens uppgift att just ta hänsyn till sådana kriterier i sin bedömning skriver Inger Davidson (kd) i sin riksdagsmotion. Det är viktigt att statliga myndigheter seriöst ägnar sig åt det som de är tillsatta för att sköta. Annars har de ingen uppgift. Det finns en risk för att granskningen över en tidsperiod leder till avtrubning vid de olika bedömningarna. Därför borde det nu enligt Davidsson vara dags att genomföra en opartisk, allsidig och relevant utvärdering av Granskningsnämndens verksamhet.

Public service bör stödja iranska oppositionens radio och tv

Fredrik Malm (fp) har i en motion till riksdagen föreslagit olika åtgärder från svensk sida till stöd för kampen för demokrati och de mänskliga rättigheterna i Iran. Hittills har Sverige och omvärlden förhållit sig relativt passiv gentemot den iranska regimens övergrepp menar han. Bl.a. vill han

stärka yttrandefriheten genom att satsa på oppositionell radio och satellitkanaler Ett av de största offren för regimen i Iran är det fria ordet. Landets inrikesministerium censurerar och förbjuder böcker, skrifter och Internet-sidor på löpande band. Sveriges regering bör undersöka möjligheterna att ge public service företagen i uppdrag att försöka stödja de befintliga iranska satellitkanalerna redaktionellt. Sverige bör också förmedla ekonomisk hjälp till de tidningar som trycks i exil och som forslas in i landet. Malm vill också en del av biståndspengarna öronmärks till att årligen gå till demokratibistånd i Iran, detta för att ge de oppositionella grupperna en kontinuitet i deras arbete.

Inför flytten till TV-Byen:

Public service organiseras om Radio och tv sammanförs ytterligare
Radio- och tv-koncernen Danmarks Radio får nu en ny organisation med en chefredaktion och en för programproduktion. DR skall använda alla sina resurser på att sätta danskarnas medie- och kulturbehov i centrum, samarbeta mer på tvärs och agera mer flexibelt och förändringsbenäget samt ha en klar rollfördelning. Direktionen kommer att omfatta en generaldirektör, en mediedirektör, en programdirektör och en ekonomidirektör. Styrelseordförande Mogens Munk-Rasmussen: *Hvis DR skal kunne klare sig i fremtidens medievirksomhed og realisere sine ambitiøse planer om bl.a. en historiekanal, en børnekanal, en skarper nyhedsformidling og en særlig indsats over for de unge, skal DR styrke sin organisation og den måde, alle i DR arbejder sammen på.* Han menar att man skall förstå hur man nyttjar såväl nya som gamla medieplattformar. DR:s generaldirektör Kenneth Plummer säger att förändringarna kommer att synas när DR:s alla aktiviteter är samlade i nya DR-staden.

Organisationsændringen skal medvirke til, at der bliver frigjort flere kroner til programmer og til at udvikle flere originale programkoncepter og tjenester, men den skal også være med til at reducere dobbeltfunktioner og forenkle beslutningsvejene i DR, understryker Plummer.

Den nye mediedirektören fd tv-chefen Lars Grarup skall leda chefredaktionen, som skall bestämma programtablan för alla medierna. Nuvarande radiochef Leif Lønsmann, hamnar utanför direktionen, men fortsätter som chef för radio- och tv-distribution och ingår i mediedirektörens ledningsgrupp. Nuvarande programdirektör Lars Vesterlørkke får ansvar för programproduktion. Den nya organisationen är på plats 1 april 2007.

Nyhetsdirektör Lisbeth Knudsen, som har ingått i DR:s direktion har lämnat DR efter att ha tackat nej till att bli kommunikationsdirektör. Medieforskaren Henrik Søndergaard betecknar strukturförändringen som både förväntat och positiv. *Det er også den organisationsform, der passer til det nye hus, man har ude i Ørestaden. For at man kan udnytte det samlede hus, er man nødt til at have en organisation, der kan stimulere det tværmædiale samarbejde,* säger han. (TV-Nyt)

television

Riksdagsförslag: Regionalisering av SVT

Två ledamöter från centerpartiet resp. folkpartiet vill minska stockholmsdominansen i tv. SVT är landets viktigaste informationsspridare och påverkar det politiska beslutsfattandet mer än någon annan media. SVT styrs från Stockholm med ett huvudstadsperspektiv som ger en snedvriden bild av Sverige. Det är en fara för förtroendet för public service om inte hela landet och hela landets befolkning har samma möjlighet att uppmärksammas. Den lokala stockholmsdebatten i Stadshuset får utrymme som om det vore av riksintresse, medan Västra Götaland, Region Skåne och övriga landet i princip aldrig uppmärksammas förutom i de korta regionala sändningarna. Ett viktigt steg i en positiv regionaliseringsprocess i Sverige bör vara att göra statstelevisionens ena kanal regional. Låt utgångspunkten vara regionala sändningar och undantaget gemensamma nationella sändningar i en av SVT:s två kanaler. På det sättet kan vi få Public Service för hela Sverige skriver Johan Linander (c) i sin motion.

Eva Flyborg (fp) återupplivar sitt förslag om att flytta *hela* SVT till Göteborg. Hon skriver att det bästa vi kunde åstadkomma för 10 år sedan var en överenskommelse om att 55 procent av all tv- och radioproduktion ska ske utanför Stockholmsområdet, att SVT i sin nyhetsbedömning ska bli mindre stockholmscentrerad och att redaktioner eller ledande beslutsfunktioner inom samhällsbevakningen ska flytta ut från huvudstaden. Det som blir en stor nyhet i TV:s nyhetsprogram blir automatiskt uppmärksammat i andra medier. Den nyhetsbedömning som görs av ledningarna för Aktuellt, Rapport och TV4:s Nyheterna är därför av stor betydelse för svensk självbild, debatt och beslut. Hon pekar

på att samma nyhet som kommer under dagen att tas upp i bl.a. TT, Ekot, DN, Svenska Dagbladet, Expressen, Aftonbladet, Rapport, Aktuellt, DI-TV och TV4. Alla väl samlade i Stockholms innerstad. Hela 40 % av den samlade tidningsupplagan – inkluderande kvällstidningarna - utges i Stockholm, medan bara 20 procent av svenskarna bor i Stockholms län. Att en så stor del av det samlade mediautbudet produceras i en liten del av landet betyder att dess värderingar lätt blir ännu mer förskjutna i förhållande till resten av landet. Den geografiska koncentrationen motverkar att perspektiv och infallsvinklar ges en kritisk granskning.

Det viktiga är inte var kameran står, eller var reportagen görs utan var de sitter som beslutar om vad som ska prioriteras. Det är av det skälet det är önskvärt att flytta SVT till Göteborg. Att enbart flytta en nyhetsredaktion kommer förmodligen inte att räcka för att bryta den totala dominansen inom medieområdet. Därför är det rimligt att flytta hela SVT till Göteborg. I Göteborg finns en stor kompetens inom området, en härlig kreativitet och visioner för framtiden. Politiker ska inte lägga sig i innehållet eller detaljstyra hur produktionen i SVT sker, men bör ställa tydliga krav på inriktning och organisation för public services. Att skapa större mångfald i Mediasverige genom att SVT placeras och produceras utanför huvudstaden är därför ett sådant rimligt krav. Nyhetsrapporteringen i Sverige ska inte domineras av ett ensidigt utbud och urval gjort i Stockholm. En flytt av SVT till Göteborg bör därför utredas menar Eva Flyborg (fp)

EU tvingar Sverige tillåta tv-reklam riktad till barn

Med de här reglerna blir det svårt att undgå reklam riktad mot barn och för alkohol i trean och femman, konstaterade kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth efter sitt första EU-möte på måndagen. Det handlar om tv-direktivet med miniminormer för tv-sändningar och tv-liknande tjänster på internet i Europa. För Sverige var den avgörande frågan om det ska vara den nationella lagstiftningen i mottagarlandet eller sändarlandet som gäller. Flera svenska kanaler i dag, såsom TV3 och Kanal 5, sänder sina svenska program från Storbritannien. Därmed lyder de under brittiska regler, som är mer liberala än de svenska. Nu fick inte den svenska regeringen som den ville, sändarlandets lagar är fortfarande de som gäller. Kulturministern ser ändå vissa framsteg. *Det är absolut en förbättring jämfört*

med dagsläget. Med den här kompromissen är det en obligatorisk skyldighet från sändarlandets sida att samarbeta med andra medlemsstater om de begär det, konstaterar hon. I förslaget finns en regel om att exempelvis Storbritannien måste ta hänsyn till svenska lagar om Sverige begär det. Men det är mer osäkert vilka skyldigheter som det sändande bolaget i sin tur har. Risken finns att en svensk reklamkanal flyttar sina sändningar till ett annat EU-land. Frågan går nu vidare till EU-parlamentet. (Dagens Nyheter)

SVT får rätt att ta betalt för offentlig visning

Regeringen föreslår en ändring i lagen om TV-avgift avseende möjligheten att begränsa public serviceföretagens rätt att ta betalt vid överlåtelse av rättigheter till offentligt framförande. Enligt anslagsvillkoren ska företagets sändningar riktade till Sverige vara tillgängliga för allmänheten utan särskild betalning utöver erlagd TV-avgift. Denna princip ska fastslås i lag fr.o.m. 2007.

Det uppstod i våras oklarhet och fråga om SVT fick ta betalt av t.ex. restauranger vid överlåtelse av rätten till offentligt framförande av sändningarna från fotbolls-VM. I propositionen föreslås att principen, som anger att någon ytterligare betalning än TV-avgiften inte får tas ut av programföretagen när sändningarna är riktade till Sverige, inte ska anges i lag. Av programföretagens anslagsvillkor ska i stället framgå att sändningarna ska kunna tas emot av allmänheten utan villkor om särskild betalning utöver erlagd TV-avgift. Den nya lydelsen innebär att varje TV-avgiftsbetalare ska kunna ta emot innehållet i programföretagens sändningar och tillgodogöra sig dessa för eget bruk utan att behöva betala någon annan avgift än TV-avgiften.

Med hänsyn till upphovsrättsliga regler bedömer regeringen att det inte är möjligt att föreslå några formella begränsningar av programföretagens rätt att ta betalt av en anordnare som vill framföra sändningarna offentligt. Regeringen slår dock fast att även om ingen begränsning införs i anslagsvillkoren bör programföretagen noga överväga vid vilka tillfällen krav på ersättning framförs och om krav på ersättning kan äventyra programföretagens trovärdighet och legitimitet. Regeringen anser även att det är viktigt att förhindra en utveckling av vad som kan uppfattas som en ökad kommersialisering av verksamheten inom public service.

Kulturministern inte stressad av public service-frågan

...men ifrågasätter kostnaderna för tv-sport

När det gäller moderaternas förslag om kortare avtalstider för public service säger Lena Adelsohn Liljeroth att hon välkomnar en fortsatt debatt i frågan. *TV-tekniken utvecklas så fort att det är relevant att föra en diskussion om tillståndsprioderna. Men nu har vi ju ett avtal och jag ser inte frågan som den mest brännande att ta tag i.* Lena Adelsohn Liljeroth vill hellre prioritera presstödet och reklamskatten, där sänkningar kan bli aktuella i bägge fallen. Hon svarar också undvikande på frågan om public service ska behålla sitt breda uppdrag eller få ett smalare. *Frågan om rollen för public service får diskuteras vidare. Men jag tycker att det är konstigt om man inte tror att tittarna själva vill ta till sig kvalificerade och seriösa TV-program, utan måste manipuleras till det.* Vilka program i dagens tablå hör inte hemma i framtidens public service? *Men generellt tycker jag att man kan ifrågasätta hur viktigt det är att använda public serviceresurser för att köpa in stora, dyra sportevenemang. Sådant klarar kanske de kommersiella kanalerna lika bra.* (Journalisten)

SVT-sportens Micke Leijnegard säger till Aftonbladet att han tycker att Lena Adelsohn Liljeroths uttalande är "oerhört korkat och ett svek mot tittarna". *Ska vi ha den bredd vi eftersträvar kan vi inte avstå från de stora idrottsfesterna,* säger SVT-sportens chef Albert Svanberg till Aftonbladet. SVT:s vd Eva Hamilton lämnar följande kommentar: *I uppdraget till oss står att vi ska vara angelägna för alla och i SVT är de stora populära sporterna tillgängliga för alla,* säger hon. Förra kulturministern Leif Pagrotsky (s) är mycket förvånad över Lena Adelsohn Liljeroths resonemang. *Oacceptabelt att en minister försöker styra SVT:s bedömning,* säger Pagrotsky till DN. (Resume)

4.700 tv-kanaler i boxen

Com hem utmanas

Comhem har en extremt stark ställning på den svenska tv-marknaden. 1,75 miljoner hushåll, det vill säga var tredje hushåll, får tv från kabeljätten. Det här ger en stark position både mot tv-kanaler. Fastighetsägare, allmännyttan, stadsnäten och forskningsinstitutet Acreo ligger bakom basboxprojektet – ett sätt att med ip-tv öka tv-konkurrensen. *Vi vill bryta upp det oligopol som råder på kabel-tv-marknaden. Idag finns det en megaaktör och två stora aktörer sedan är slut med konkurren-*

sen, säger Olof Hallström, på Sabo, de allmännyttiga bostadsföretagens förening. Med är också statliga Rymdbolaget, som startat det nya bolaget Svenska basbox-bolaget, för att tillhandahålla en portal där olika tjänsteleverantörer som Canal Digital, Viasat och Boxer ska kunna samsas i en teknisk lösning. Men Rymdbolaget kommer själva inte att bli en tv-operatör på samma sätt som Teracoms Boxer utan vill sköta den bakomliggande tekniken och samordna utsändningar. *Både marknätet och kabelnäten har ett ganska begränsat frekvensutrymme. Jag ska inte säga vi har obegränsat utrymme, men vi kan sända många kanaler samtidigt – även i hd-kvalitet,* säger Karl Magnusson på Rymdbolaget. För redan idag finns det en hygglig potential. 400.000 hushåll i allmännyttan är anslutna till fiber. Men det kommer inte att gå över en natt. Många fastighetsägare sitter fast i långa tv-avtal som i Stockholm där UPC:s avtal med Stockholmshem sträcker sig till 2018. En fördel med ip-tv-tekniken är att tittarna kan få tillgång till betydligt fler kanaler. *Med satellit kan man få tillgång till 4.700 kanaler. Därmed slipper man problemet med hyresgäster som vill sätta upp parabol på balkongen,* säger Olof Hallström. (Resume)

Boxer nu en guldkalv, men...

Teracoms kvartalsrapport är nöjesläsning näringsdepartementet: Intäkterna under tredje kvartalet ökade med 12 % till 750 miljoner. Vinsten stiger med 22 procent till 152 miljoner. Rörelsemarginalen är 20 %, var femte krona är ren vinst för staten. Dotterbolaget Boxer ger 81 miljoner i kvartalsvinst, jämfört med 36 i fjol. Bredbandssatsningen har dock hittills inte gett några pengar.

Det genom åren så utskällda Boxer har blivit Teracoms kassako med nu omkring 630.000 hushåll anslutna. När det gamla tv-nätet har släckts om ett år kan siffran närma sig miljonen: *Det är rimligt att anta att vi kan få ytterligare uppemot 300 000 hushåll som kunder fram till 2008,* säger avgående vd Bengt Broman. Boxers vinst fördubblas i år till minst 250 miljoner kronor. 30 procent går till minoritetsägaren 3i och resten hamnar i statskassan: *Jag räknar med att nästa års stämna betalar in de 350 miljoner kronor som återstår av det villkorade ägartillskott vi fick när företaget var i kris för fem år sedan,* säger Broman. När Boxer säljs kan staten räkna med att få minst två miljarder kronor för sina 70 procent. *Det täcker kostnaderna för nätbygget. Förutsatt att regeringen avgör frågan om operatörskapet innan Boxer säljs,* konstaterar Broman. EU-kommissionen avser att

dra Boxers monopol i marknätet inför EG-domstolen. Med detta hot över sig är Boxer osäljbart. (Resume)

Tv-operatören Boxer ska få konkurrens i det digitala marknätet. Regeringen planerar att före årsskiftet lägga fram ett förslag som kan öppna en miljardmarknad för konkurrens. Regeringen står under galgen när den lägger fram sitt förslag. *Den svenska regeringen kommer mot den bakgrunden att föreslå ett nytt regelverk för marksänd digital-tv som kan göra det möjligt för mer än ett företag att tillhandahålla tjänster för åtkomstkontroll för de digitala marksändningarna. Den nya ordningen kommer att vara förenlig med konkurrensdirektivet,* skriver Karin Wistrand, ämnesråd på kulturdepartementet till EU-kommissionen. Efter beslut av riksdagen bedöms nya regler kunna träda i kraft 1 januari 2008. Det totala antalet boxar för digital-tv uppskattas, enligt kulturdepartementet, till cirka 1,5 miljoner i slutet av 2006. (Computer Sweden)

Södra Sverige har gått över till digital-tv
6 november släcktes analog tv i sändarstationerna i Småland, Halland, och stora delar av Västra Götaland och samtliga sändarstationer kom igång med digitala marksändningar. *I och med dagens övergång är större delar av södra Sverige helt digitaliserat. Dagens etapp är den hittills största såväl geografiskt som i antal, med nästan 800 000 hushåll. Därför känns det förstas extra bra att allt har fortlöpt smidigt och enligt planerna,* säger Pierre Helsén på Digital-tv-kommissionen. *Utmaningen med dagens övergång har framför allt varit det stora geografiska området.* Nu går digital-tv-övergången in i en storstadfas, med Stockholm 12 mars samt Göteborg och Malmö under hösten 2007.

Grannländernas public service-tv bör kunna ses

Delar av vårt land är gränsregioner till andra nordiska länder där ekonomi, arbetsmarknad kultur och annat samhällsliv alltmer integreras. Det är en positiv utveckling, att överbrygga nationsgränser ger högre tillväxt, fler valmöjligheter och rikare liv. En viktig faktor i integrationen är möjligheten att kunna följa varandras public servicesändningar skriver *Leif Jakobsson (s)* i en riksdagsmotion. I Öresundsregionen har ett samarbete inletts som syftar till att ytterligare underlätta för befolkningen att kunna ta del av nyheter, samhällsliv och kultur på bägge sidor sundet. Jakobsson är orolig för att möjligheten att följa varandras TV-sändningar kan komma i kläm när digitaliseringen genomförs endast

med ett nationellt perspektiv. I propositionen om vidareändningsplikt skriver regeringen att antalet kanaler med vidareändningsplikt kan komma att behöva utökas i framtiden. Han vill väcka frågan om att grannländernas public servicekanaler skulle kunna inrymmas i vidareändningsplikten i gränsregionerna. Teknikskiftet sker efter olika tidtabeller i Norden, men det borde vara möjligt att träffa överenskommelser mellan länderna som antingen gör det möjligt att sända digitalt markbundet in i respektive gränsregion eller att upplåta plats i respektive lands vidareändningspliktiga utbud.

Samma tema tas upp i en ännu ej besvarad skriftlig fråga till kulturministern från *Anita Brodén (fp)*. De svensktalande invånarna i Finland kommer exempelvis att missa möjligheten att se svensktalande tv-program om inte public service-kanalerna sänds okodade och att en samordning av den teknik som används sker. I Danmark har man i samband med upprättandet av medieavtalet ställt krav på sin tv-operatör att förmedla grannländernas tv som en del av programutbudet. Brodén frågar vad ministern tänker göra för att säkra att de nordiska public service-kanalerna ingår i programutbudet när digital tv införs.

Norrmän ser mindre på tv

I oktober har tv-tittandet i Norge fallit stort i jämförelse med oktober året innan; hela åtta procent. Norrmän tittar nu i genomsnitt 2 tim 34 min om dagen. Det är den sämsta oktobermånaden sedan år 2000. Medieforskaren Kristian Tolonen på NRK säger att man ser generell nedgång i tittandet i alla målgrupper även bland de som är äldre än 50 och 60 år och dessa påverkas inte av mer dataspel och Internet. Största nedgången har NRK1 med 1,9 procentenheter till en andel om 35,6 % av publikkakan medan största konkurrenten kommersiella TV2 har ökat med 2,1 procentenheter till 31,9 %. Den näst största kommersiella kanalen TVNorge faller tungt med 1,9 procentenheter till en publikandel om 10,7 %. Alla övriga kanaler ligger under sju procents publikandel. (Kampanje)

Nätreklam växer explosionsartat

Reklamomsättningen på nätet rapporteras ha vuxit med hela 70 % under senaste året. I Storbritannien har nu reklamomsättningen på sökmotorn Google gått om den kommersiella tv-kanalen Channel 4. Bedömare säger att på sikt kan också den största kanalen ITV:s ställning vara hotad.

Brittisk barn-tv i kris

Efter att den största tv-kanalen ITV har skurit ned kraftigt i sin barn-tv-avdelning menar brittiska tv-producenter att landets barn-tv-industri är på väg ut och endast BBC blir kvar som nationell producent av barn-tv. Skulden ges den alltmer kommersialiserade kanalen ITV. TV-producenterna uppmanar därför politikerna att stödja en näring som drar in pengar på export och som spelar en viktig kulturell och social roll. Situationen kan dock förvärras om den brittiska mediemyndigheten inför reklambegränsningar i form av förbud mot junk food-annonser före klockan 21. (Kampanje)

Demokratin snedvrids när alla tv-chefer är vita medelålders män

Efter att i arbetet blivit utsatt för grova trakasserier, fysiska hot, och med egna ögon sett hur researchmaterial smugglats bort, sett hur reportrar behandlar dem de granskar helt utan respekt, hur man handskas med statistik och hur brist på kompetens leder till helt felaktiga slutsatser, blir jag rädd skriver journalisten Anna Sahlström i Aftonbladet. Ännu räddare blir jag när jag inser att den samhällsjournalistiska kompetensen är ännu mindre högre upp i leden. Hon menar att det här är några faktorer som påverkar verklighetsbilden samhället får genom tv-mediet, och dessa faktorer påverkar i sin tur den verklighet vi bygger upp och som vi agerar i – efter att ha fått en viss verklighetsbild presenterad för oss. Detta leder till att vi lever i en tillspetsad och konstruerad verklighet som bygger på en snedvriden verklighetsbild. Det är den som styr vårt samhälle och vår demokrati.

En stark demokrati kräver en stark granskande och informerande makt och erfarna, kompetenta människor i tv-mediet. I dag har ledningarna i de befintliga tv-företagen satt sig på så höga hästar att de inte kan rida dem, de har tappat greppet om sin viktigaste roll som spindlar i nätet i en demokrati. *Tv-cheferna är inte representativa för befolkningen. Inte heller har de insikten om att smala tv-programms format påverkar samhället. Som det ser ut nu måste samhället anpassa sig efter tv-programmen, det borde vara tvärtom. Tv-chefer har inte den kunskap som krävs för att bedöma en god samhällsjournalistisk idé. Det är dags för medborgare, politiker och näringsliv att kräva att få insyn i tv-mediet. Sveriges tv-bransch är inget annat än kejsarens nya kläder, alla är nakna och har inget att komma med* skriver Anna Sahlström bland annat.

Läs hela debattartikeln på <http://www.aftonbladet.se/vss/debatt/story/0,2789,902244,00.html>

Ny tv-kanal från Qatar skall missionera för Islam

En ny arabisk satellit-tv-kanal *al-Ummah* (den islamiska nationen) startas med syftet att förmedla den sanna bilden av Islam och missionera bland icke-muslimer. Enligt Jyllands-Posten ryktas det om att den inflytelserike Qatar-baserade *Yussuf al-Qaradawi*, som var en av frontfigurerna i kampanjen mot Danmark under Muhammedkrisen, är en av ägarna. Provsändningar har pågått en månad över de arabiska tv-satelliterna Nilesat eller Arabsat. (TV-Nyt)

Anm. Från Qatar sänder också den kända arabiska nyhetskanalen Al-Jazeera, som idag också har börjat sända på engelska.

Mobil-tv via satellit

Standarden DVB-H för markbundna tv-sändningar till mobiltelefoner kan utökas med en satellitbaserad version, kallad **DVB-H+**. Franska Alcatel och koreanska Samsung ska tillsammans ta fram DVB-H-kompatibla mobiler som även ska kunna ta emot satellit-tv på S-bandet. Företagen kommer också att jobba på att standardisera tekniken inom DVB Forum. En kombiterminal med DVB-H+ tar emot signaler direkt från en satellit utomhus, men kräver repeterare för inomhusmottagning. En sådan lösning skulle inte bara bli betydligt snabbare och billigare att bygga ut än DVB-H, den skulle också lösa problemen med gemensamt spektrum i Europa. Sådant finns tillgängligt på S-bandet, menar Alcatel och Samsung.

Mobilerna för DVB-H+ ska bli kompatibla med markbaserad DVB-H på UHF-bandet. Halvledartillverkaren DiBcom, med utvecklingsavdelning i Stockholm, har lovat ta fram mottagarkretsar som klarar kombinationen av DVB-H-standard och S-bandet. Alcatel har tidigare sagt att man hoppas börja placera ut de första markbundna repeterarna nästa år. Tillsammans med satellitoperatören Eutelsat planerar man dra igång satellitbundna DVB-H plus-sändningar året därpå. (Elektroniktidningen)

Digitalisering tynger lokal-tv i Finland

Digitaliseringen har satt de finlandssvenska lokal-tv-föreningarna på prov. I Närpes och Kristinestad måste När-tv och Krs-tv gemensamt investera i en digital sändare som kostar närmare 100.000 euro. Det är långt mer än vad de ideella föreningarna förbrukar på ett år men investeringen är nödvändigt om de ska kunna fortsätta sända. Nu söker man

därför finansiering från bland annat Svenska folkskolans vänner och Kulturfonden, men det kommer knappast att räcka. *Sannolikt måste vi också ta lån och vi måste naturligtvis satsa egna pengar, även om det tar emot. Vi vill ju helst använda allt det som kommer in till programproduktion*, säger Gustav Lawast som är ordförande för När-tv. Den nya sändaren har en inkörningsperiod på ett halvt år och måste därför inskaffas redan vid årsskiftet. Lawast tror att föreningarna ska klara av det och att det är mycket osannolikt att föreningarna skulle tvingas lägga ner sändningarna. (YLE/Internytt)

radio

Mindre regler och starkare effekt Förändringar av kommersiella radion föreslås i Riksdagen

Tomas Tobé (m) har motionerat om förbättringar för den kommersiella radion, som sedan starten år 1993 investerat närmare 1,5 miljarder kr utan ett enda lönsamt år. Koncessionsavgifterna uppgår idag till ca 25 procent av omsättningen, vilket Tobé menar är en orimlig och orättvis "mediaskatt" som endast radion måste betala samtidigt som till exempel tidningar får presstödet och ett avskaffande av reklamskatten förväntas. Förutom den koncessionsavgiften så missgynnas radion av stränga reklamregler. Ytterligare krav på utökad lokalt innehåll försvårar möjligheten att producera ett innehåll som tilltalar lyssnarna och genererar de nödvändiga lyssnarsiffror som krävs för annonsförsäljning och vill pröva om nuvarande koncessionsavgift är rimlig. Han vill också ha en friare tolkning av reklamreglerna med större frihet för sponsring och omnämnande av varumärken.

Tobé vill också ha prövat om sändningseffekten för Sveriges Radio och den kommersiella radion kan förändras för att skapa utökad konkurrens och spridning av samhällsinformation. De kommersiella radiostationerna måste få mer rimliga förutsättningar vad gäller sändningseffekt för att kunna konkurrera om lyssnarna med SR samt för att kunna sprida viktig samhällsinformation. Tobé ifrågasätter om SR fortfarande behöver sända med nuvarande sändningsstyrka eftersom det finns nya tekniska lösningar som optimerar hörbarheten av sändare på en betydligt lägre effekt utan att drabba kvaliteten. Det frekvensutrymme som frigörs genom en effektsänkning av SR:s sändare skulle kunna användas till fler kanaler.

Den kommersiella radio ingår i det system som kallas VMA (*Viktigt meddelande till Allmänheten*), men med de låga sändningseffekterna kan hörbarheten inte garanteras på samma sätt som för de som lyssnar på SR:s

kanaler. En ny teknik som kallas SynchroCast möjliggör även för FM-kanaler att sända på samma frekvens i hela landet. Detta skulle ytterligare frigöra utrymme på FM-bandet för fler radiokanaler, både lokala och nationella. Tobé pekar på att ett frigjort utrymme på FM-bandet kan användas en steglös övergång till digitala sändningar. Det finns idag lösningar där digitala signaler "bakas in" i nuvarande FM-signal och konsumenterna själva kan välja när de vill köpa en ny mottagare. Tobé vill således ha en översyn om hur sändningseffekten för SR och den kommersiella radion kan förändras.

Den kommersiella radion är enligt gällande lagstiftning tvingade att producera och sända lokalt material, trots att intresset är mycket lågt hos annonsörer och lyssnare. Lokal produktion är kostsam och förutsättningarna för ett utbud som tilltalar tillräckligt många lyssnare i konkurrensen med P4:s lokala resurser är små. Med hjälp av nya tekniska lösningar kan reglerna kringgås och blir verkningsslösa. I det nya regelsystemet från år 2000, den så kallade "skönhetstävlingen", sänktes koncessionsavgiften till 40.000 kr per tillstånd men lokalt innehåll fick en mer betydande roll. Det nya regelsystemet har blivit ett fiasko och samtliga tillstånd har återlämnats till RTVV eller ligger i Länsrätten på grund av att tillståndshavaren inte uppfyllt kraven på lokalt innehåll.

Ytterligare ett problem är att två stationer på samma marknad idag har helt olika villkor. Ena stationen har en hög koncessionsavgift från auktionsförfarandet och sänder lokalt innehåll på nätterna, den andra har 40 000 kronor i koncessionsavgift och ett större krav på lokalt innehåll som de inte följer. Tobé menar att nuvarande regler om krav lokalt material borde avskaffas för att ge den kommersiella radion förutsättning att utvecklas utifrån lyssnarnas önskemål om innehåll. Det bör även göras en översyn av förutsättningarna för hur dagens skönhetstävling kan ersättas av ett nytt tillståndsförfarande för radio. Tobé anser att en återgång till auktionsförfarandet är troligtvis det mest rättvisa och rimliga systemet men en utredning bör förutsättningslöst undersöka alternativen.

Digitalradion får effektivare ljudkodning
Standarden för digitalradio (DAB) kompletteras med den nya effektivare ljudkodningen AACplus från svenska Coding Technologies. Det officiella namnet på den nya ljudkodningen är *MPEG4 High Efficient-Advanced Audio Coding version 2*, men i dagligt tal brukar den benämnas AACplus. I och med införandet av denna nya ljudkodning blir det framöver möjligt att med bibehållen eller förbättrad ljudkvalitet överföra 2-3 gånger fler programkanaler per digitalradio mux. Detta innebär att det framöver kommer att vara möjligt att, på ett mer kostnadseffektivt

sätt, sända digitalradio (DAB) med ett stort programutbud utan att behöva göra avkall på ljudkvaliteten. Den nya ljudkodningen medger även, en mycket frekvenseffektiv utsändning av sk 5.1-multikanalljud.

F.n. pågår de första fälttesterna av den nya standarden i Storbritannien och Australien. De första mottagarna för den nya standarden väntas finnas kommersiellt tillgängliga i slutet av 2007. Mottagarna med den nya ljudkodningen kommer att vara bakåtkompatibla och även stödja mottagning enligt den hittillsvarande MP2 kodningen, vilket möjliggör för radiobolagen att välja om de vill sända enligt nuvarande MP2 standard eller enligt den nya AACplus standarden (eller både och). Redan nu har bl.a. Australien bestämt sig för den nya ljudkodningen när de introducerar digitalradio 2009 och i Frankrike har de fem största radiobolagen skrivit ett gemensamt uttalande där de påtalar att Frankrike under 2007 bör dela ut sändningstillstånd för DAB med den nya ljudkodningen.

aacPlus är en kombination av MPEG-4 AAC (Advanced Audio Coding) och Coding Technologies Spectral Band Replication (SBR®) samt Parametric Stereo (PS), vilka är metoder som ökar effektiviteten hos godtyckliga ljudkodare. aacPlus är en viktig del av den öppna MPEG-standarderna och bruket är vida spritt inom digitalradio, mobila musiktjänster och strömning via internet för att leverera ljudkvalitet nära CD-skivans till en tredjedel av den datahastighet, som används för MPEG-1/2 Layer 2, den nuvarande ljudkodaren inom DAB.

MPEG-4 aacPlus är redan standardiserad inom alla digitala mobila tv-system som DVB-H, MediaFlo, ISDB 1-seg och T-DMB, en världsstandard som baseras på DAB. aacPlus är dessutom en standardfunktion i media och underhållningsprodukter från företag som Nokia, Motorola, Sony Ericsson, LG, Siemens och Toshiba. Den växande listan innefattar för närvarande mer än 200 modeller. Coding Technologies uppskattar att det vid slutet av 2006 kommer att finnas mer än 100 miljoner mobila enheter som stödjer aacPlus.

Från DAB till DMB

World DAB Forum byter namn till World DMB. Det blev klart på den internationella organisationens årsmöte i Seoul. *Många av våra medlemmar kommer alltid att ha radio som*

huvudinriktning, men vi måste också representera länder och företag som ser mobil-TV och multimedia som det viktigaste säger Quentin Howard, ordförande för World DMB. World DMB pekar på utvecklingen av tjänster som data, mobil-TV och musiknedladdningar som en anledning till namnbytet. *Namnet World DAB Forum kan skapa förvirring, med hänsyn till den här utvecklingen och diversifieringen. En del har trott att vi bara arbetar med digitalt ljud. Dessutom kunde man påstå att DAB och DMB är konkurrerande teknologier, snarare än olika delar av standardfamiljen Eureka 147* säger Howard. Namnbytet gick på remiss till alla medlemmar, som i stor majoritet röstade för förändringen. World DMB startades 1995 som Euro DAB och bytte namn till World DAB Forum två år senare. Organisationen har idag 120 medlemmar i 40 länder.

Godcast - Predikan per podradio

De senaste åren har Danmark Radios kristna och andra kyrkliga radiosändningar ökat markant. Nu kommer DR Nordjylland också att lägga gudstjänster från tre folkkyrkor, en katolsk kyrka och tre andra samfund som podradio. Gudtjänsterna kommer att ligga på <http://www.dr.dk/nord> under fyra veckorsperioder. (Radio-Nyt)

Närradio i Köpenhamn vägrar stänga

Radio- och tv-nämnden har beslutat att definitivt dra in sändningstillståndet för *Radio Holger*, som vägrat ge nämnden en inspelning av ett av programmen. Radio Holger, som kallar sig en dansk-nationell lokalradio, har sedan 1999 med Kaj Vilhelmsen vid rodret, varit i myndigheternas lupp p.g.a. sina starkt invandrarfientliga program. Stationen har flera gånger blivit anklagad för rasism och fått sändningstillståndet tillfälligt indraget. Vilhelmsen kallar beslutet olagligt och tänker fortsätta att sända: *Nævnets beslutning har ingen interesse for os, og vi kører videre uanfægtet. Om programmerne kommer ud, må tiden vise. Vi vil kun respektere en domstols-kendelse.* (Radio-Nyt)

Närradiokonflikt i Göteborg

En bitter strid har blossat upp om ungdomskanalen Radio plus 103.1 som drivs av Svenska kyrkan i Göteborg. Kyrkoförvaltningen anklagas för att svartmåla radiokanalen för att få igenom förändringar. I stället för att fortsätta driva Radio plus som ungdomskanal vill kyrkan anpassa radiosändningarna till en bredare publik av konfirmander, kyrkointresserade vuxna och förtroendevalda. Planen är att slå samman Radio plus med Radio 37, som vänder sig till en äldre publik. Stiftet vill

också minska sändningstiden från 42 timmar till 25 timmar i veckan. Enligt medarbetarna på Radio plus 103,1, har förvaltningen och kyrkopolitikerna letat efter negativa uppgifter om Radio plus. Medarbetarna på Radio plus anser också att personaltidningen K-nytt använts för att på ett illvilligt sätt beskriva läget. Bland annat har K-nytt redovisat felaktiga lyssnarsiffror, 7 000 i stället för 14 400, som RUAB presenterat i sin senaste mätning av radiolyssnandet.

Läs mer om konflikten på

http://www.journalisten.se/a.aspx?article_id=12164

annat

Filmpolitik:

Nytt finansieringsmodell för svensk film behövs

Stöd till Regionala resurscentra och digitala biografer

Det svenska filminstitutet är helt avskilt från den övriga kulturpolitiken med ett avtal mellan staten och olika parter i filmbranschen om att ömsesidigt bidra till finansieringen av filmproduktionen. I den överenskommelsen deltar inte längre video- och dvd-branschen. Dessa branscher ger sam-tidigt staten stora momsintäkter vilka inte kommer den svenska filmproduktionen till del. En parlamentarisk utredning bör tillsättas för att i samarbete med samtliga berörda parter ta fram ett förslag till modell för hur svensk film ska finansieras efter nuvarande avtalstidens utgång 2010 föreslår vänsterpartiet i riksdagen. I motionen pekar man på att svensk film har hög kvalitet och framgångar internationellt. Samtidigt visar antalet biobesökare i landet på en oroande nedgång: 12 % mellan 2004 och 2005 och en fortsatt neråtgående trend under 2006. Nu ligger nivån under den gräns på 15 milj besökare/12 mån som gör att det nya filmavtalets finansiering spricker. Folk tittar mycket på film, men det blir ofta först i nästa led, på dvd och video, och de branscherna är inte med och finansierar avtalet.

När filmavtalet förhandlades räknade man (hösten 2005) med årsintäkter som vi nu ser inte är realistiska. Det publikrelaterade stödet blir därmed lågt och kan bara garantera max 50 procent återbetalning till privata investerare, vilket gör att det blir mycket svårt att få privat riskkapital till nya filmer. Detta i en situation när det redan är mycket svårt för kvalitetsfilmer, inte minst doku-mentär- och kortfilmer att få finansiering. En extra satsning på svensk barnfilm behövs också i konkurrensen med amerikanska storbolag. Vänsterpartiet vill öka filmstödet med 150 mkr per år.

Satsningen på regionala resurscentrum för film och video har varit framgångsrik. I dag utgår stöd

till 19 regionala resurscentra omfattande samtliga svenska län. Stödet har genererat en stor ekonomisk motprestation från regionerna, vilket har bidragit till en snabb utveckling för den regionala filmverksamheten. Det har skapat ett ökat regionalt engagemang för filmen som konst och tillväxtnäring. Stödet till regionala resurscentra för film och video har tillsammans med stödet till regionala produktionscentra också bidragit till att det i dag finns en filmindustri i Sverige även i regioner utanför Stockholmsområdet. Dessa satsningar har också bidragit till att svensk film är en betydelsefull exportvara och till att ge en Sverige och svenskt näringsliv ett gott rykte internationellt.

I filmpropositionen *Fokus på film* gavs Svenska Filminstitutet (SFI) i uppdrag att se över hur produktionen av film för de nationella minoriteterna bäst kan stärkas. Projektet Film i Sameland och Tornedalen har tagits fram i samarbete mellan två nationella minoriteter: tornedalingar och samer. Bakom ansökan står också Kiruna och Pajala kommuner, Svenska Filminstitutet, Filmpool Jämtland och Filmpool Nord, Film i Västerbotten och SVT. SFI tillstyrkte projektet men såg själv inga möjligheter att finansiera det, utan begärde pengar ur statsbudgeten, vilka inte avsattes. Vänsterpartiet anser att riksdagen ska besluta att stödja projektet med 50 mkr per år.

Vänsterpartiet vill inrätta ett särskilt stöd för inrättande av digitala biografer, dvs. teknisk utrustning för visning av digital film. Efter en motion från Vänsterpartiet hösten 2004 tog riksdagen beslut om ett tillkännagivande till regeringen att undersöka hur ett sådant stöd skulle kunna konstrueras. Stödet kunde exempelvis utformas så att man avsätter en pott om 5 miljoner kr per år där regionerna/kommunerna kan söka pengar för inköp av digital biografutrustning villkorat mot att de själva står för en del av kostnaden. Själva visningen av filmerna blir billig sedan utrustningen väl är installerad, inte heller krävs det dyrbara transporter av filmrullar som med den gamla tekniken. Den digitala biografen, eller e-biografen, kan även användas till att visa konserter och andra evenemang samtidigt som de äger rum i exempelvis Stockholm eller Göteborg.

En regional satsning på digitala biografer är en satsning på levande landsbygd och kommuner utanför storstadsregionerna. Även om varje biograf inte ger många arbetstillfällen, måste kontinuerlig tillgång till ett aktuellt och kvalitativt filmutbud ses som en intressant faktor när det gäller att få människor att flytta till respektive stanna på en ort och därmed som intressant också ur näringslivssynpunkt skriver Rossana Dinamarca m.fl. (v) i motionen.

Svenska föräldrar har koll på barnens mediekonsumtion

I Medierådets studie *Ungar & Medier* har 2.000 barn och unga 9-16 år samt 2.000 föräldrar har tillfrågats om hur de upplever medievardagen. Rapporten visar att svenska föräldrar har bra koll på sina barns medie-konsumtion, till skillnad från jämförande studier i andra länder. Såväl barn som unga använder Internet betydligt mer än i förra årets studie, och ökningen är kraftigast bland barnen (9-12 år). Av dem är det endast 18 % som inte använder Internet mot 30 % för ett år sedan, och andelen som använder Internet dagligen har ökat från 17 % till 28 %. Bland unga (12-16 år) har dagliga användningen ökat från 48 % till 54 %.

Att träffa kompisar, göra läxor och hålla på med någon sport är fortfarande det som flest barn och unga oftast gör på fritiden. Att ägna sig åt medier - främst tv - dyker upp först efter dessa aktiviteter när barn och unga listar sina fritidssysselsättningar. Föräldrarnas bild av barnens fritid stämmer väl överens med barnens. Föräldrarna förefaller ha en god uppfattning om hur mycket tid deras unga spenderar på medier. *De verkar också ha mer regler kring edieanvändningen än förra året. Däremot tycker inte barnen att deras föräldrar pratar med dem om medieupplevelser i lika hög utsträckning som föräldrarna själva uppger*, säger Ann Katrin Agebäck, kanslichef på Medierådet. Av de TV-program som barn och unga helst ser intar dokusåporna en relativt undanskymd roll. *Kvällstidningarna verkar betydligt mer intresserade av Big Brother än vad ungdomarna är*, konstaterar Medierådets ordförande Inger Segelström. 83 % av föräldrarna tycker att sex och porr är det mest skadliga för barn/unga, medan endast 18 % av de unga uppger att de mår dåligt av det. Barn och unga själva uppger att de mår mest dåligt av att se barn lida och må dåligt (61 %). Hela rapporten kan laddas ned på <http://www.medieradet.se>

Greklands kulturnät läggs ned

Antalet nationella kulturnät på Internet har vuxit de senaste åren och är idag ca 100. Men flera läggs också ner. Häromåret lade staten ned Kulturnät Sverige, som dock drivs vidare som ideell förening. Nu har Greklands kulturnät cultureguide.gr lagts ned under uppmärksammade former, utan någon förklaring eller förhandsvarning, dagen efter att primärminister Kostas Karamanlis öppnat FN-konferensen *Internet Governance Forum* i Aten. Den framgångsrika webbplatsen hade cirka 10.000 besökare per dag och var en viktig länk för grekisk kultur att nå ut i världen. Man betraktar nedläggningen som en i en rad attacker mot ett fritt Internet i Grekland. Nyligen censurerades också blogme.gr, en sökmotor för bloggar i Grekland, och en av medarbetarna häktades. (www.kultur.nu)

Immigrantinstitut i tvist om mediekatalog

Enligt den ideella organisationen Immigrantinstitutet har myndigheterna kopierat institutets kataloger över invandrar- och minoritetstidskrifter och låtsats att de själva gjort jobbet. Den upphovsrättsliga tvisten kommer upp i Stockholms tingsrätt 16 november. Skulle Immigrantinstitutet förlora målet ser man sig tvingad att stänga hela informations- och dokumentationsverksamheten, eftersom det blir meningslöst att publicera material som myndigheterna sedan får kopiera fritt. Läs mer på <http://www.immi.se/tidskrifter/spf/>

Lästips:

Nordic Media Trends är Nordicoms bokserie om det nordiska medielandskapet. Två nya böcker har nu utkommit:

Media Trends 2006 in Denmark, Finland, Iceland, Norway and Sweden. (NMT 8) Radio, TV & Internet: Jämförande nordisk statistik om struktur, ägande, ekonomi, distribution, innehåll och användning ger tillsammans med artiklar om medielagstiftningen i Norden samt medieutvecklingen i respektive land en bred bild av de tre mediesektorerna.

Radio, TV & Internet in the Nordic Countries. Meeting the Challenges of New Media Technology (NMT 9) innehåller artiklar där nordiska medieforskare behandlar konvergens, internet och den publika sfären, public service i dagens nya mediesituation, nordisk radio i den digitala tidsåldern samt den senaste utvecklingen i EU:s mediepolicy. Böckerna beställs på <http://www.nordicom.gu.se/>

Evenemang:

Mediekritisk debatt i Göteborg

25 november kl. 15-17 arrangeras en mediekritisk debatt på Pusterviksteatern i Göteborg. Frågor bl.a. som medias ägarmonopol, hur påverkar det den fria opinionsbildningen? Bör public service roll minskas eller utökas? Hur ska ickesvenskspråkiga medborgare kunna delta i opinionsbildningen? Deltagare bl.a. Caspar Behrendt Göteborgs Fria Tidningar, Evalis Björk GP, Anders Ehnmark, Johan Ehrenberg ETC och Maria Jacobson, från Det mediekritiska nätverket Allt är Möjligt. Arrangörer: Ordfront, Göteborgs Fria Tidning samt Nätverket för Medial Mångfald. Fri entré.

Citatet

Regeringen styr riket. Den är ansvarig inför riksdagen.
(1 Kap 6 § Regeringsformen)